

PAZYRYKS VÅRPROGRAM 2026 del 2

Kära medlemmar i Orientmattsällskapet!

Nu närmar sig sköna maj och med henne några intressanta studiebesök... Ett återbesök i medeltiden och ett besök i nutid (fast man knappt kan tro det). Och så lite däremellan.

Efter att under en tid ha beklagat oss över att vi blir allt färre i föreningen har vi faktiskt glada nyheter angående medlemsantalet: Vi är just nu 109 medlemmar och av dessa blev 9 medlemmar förra året och hela 20 i år! Väldigt roligt!

Vi skulle gärna vilja göra något speciellt i programväg för just er som är nya hos oss – och då finns det något som snudd på är en "standardaktivitet" i Pazyryk, nämligen det vi kallar *Show&Tell*. Det går ut på att vi tar med oss textilier hemifrån och sätter oss tillsammans i grupper och studerar grejerna på riktigt nära håll för att försöka lära oss så mycket som möjligt om dem tekniskt, historiskt, materialmässigt osv. För gamla medlemmar är detta förstås en upprepning – men det är ett väldigt bra sätt för nya och gamla medlemmar att träffas och för de nya att lära sig saker av dem som varit med längre. Dessutom gör det ju ingenting då om mattorna, eller vad det nu är, har varit med till *Show&Tell* förut – tvärtom, ju mera vi vet om dem, desto mera kan vi också berätta för våra nykomlingar. Dock blir det först efter sommaren, maj räcker inte till.

Slutligen: Vi har nu förenklat anmälningsproceduren – nu anmäler man sig till våra program på enbart ett sätt:

Man skickar ett sms till Margita Hellberg på 070-211 95 22.

OBS: I de fall då man betalar i förväg för att delta, måste man ändå anmäla sig!

Varmt välkomna Styrelsen

*

Tisdag 12 maj kl 13.00

Fogdöbonaden – en medeltida bildberättelse, kapitel 2

Plats: Historiska museet, Narvavägen 13–17

OBS: Vi träffas **senast 12.45** i museets lobby

Vid mitten av 1800-talet hittades den första delen av en broderad bonad på Fogdön, en halvö i Mälaren inte så långt från Strängnäs. 27 år senare återfanns den andra halvan. Bonaden som tillverkades vid 1400-talets mitt är en 8 meter lång broderad bildberättelse som skildrar påskens händelser. Den har troligen ett förflutet i Vårfruberga kloster på Fogdön och är överraskande välbevarad trots sin höga ålder.

I oktober 2024 besökte vi museet och fick en intressant och rolig visning av första halvan av bonaden – bordet räckte inte längre! Nu har vi fått möjlighet att komma tillbaka och titta på den andra halvan.

Guide är, liksom vid första besöket, **Maria Neijman** från **Historiska museet**. Hon ger oss en specialvisning av denna raritet, som i vanliga fall finns i museets magasin och berättar mera om den.

Pris: Var och en betalar ordinarie entréavgift (180 kronor) i museets kassa **innan vi samlas**. Var där 12.30!

Antal: Max 30 deltagare

Anmälan: Senast 10 maj per sms till Margita på 070-211 95 22.

Lördag 30 maj

Besök i Wålstedts ullspinneri i Dala Floda

Plats: Dala-Floda ligger i mellersta Dalarna, ca 4 mil väster om Borlänge och 6 mil nordnordväst om Ludvika

Alla som sysslar med vävning eller annat textiltillverk känner nog till **Wålstedts Ullspinneri**. Spinneriet grundades 1918 av Lenart och Mary Wålstedt och drivs idag av fjärde och femte generationen i familjen. Där produceras kvalitetsgarner av svensk ull och spinneriet tar också emot specialbeställningar av olika slag och erbjuder kurser. Man kan nog lugnt säga att Wålstedts vet allt om garn.

Vi får möjlighet att se spinneriet och produktionen guidade av **Roger Bush**, en av ägarna till Wålstedts.

På orten finns Dala-Floda Vårdshus med restaurangen Byns Skafferi där vi kan äta före eller efter besöket om vi beställer bord och på vägen finns Skedvi Bröds d:o, också ett trevligt ställe.

PAZYRYKS VÅRPROGRAM 2026 del 2

Kruxet är att ta sig dit. Det bästa alternativet är samåkning i egna bilar. Det är en tur på 25 mil enkel resa från Stockholm och kan göras på netto ca 3 timmar.

Vi behöver alltså några villiga förare med egen bil, som kan ta 3–4 passagerare med sig. Man delar förstås bränsle-kostnader och om någon av passagerarna kan lösa av föraren, så är det ju fint.

Kostnad för själva besöket är 150 kr/person. Vi återkommer om hur man betalar.

Tillkommer gör alltså kostnaden för bilresan och måltiden på vägen.

Anmälan: Eftersom det krävs lite ytterligare planering – bilar, förare, passagerarplatser, mat etc – så vill vi be er att anmäla er **så snart som möjligt** – dock senast tisdag 26/5! Spinneriet kan ta emot 20–25 personer i grupp.

Skicka sms till Margita Hellberg, 070-211 95 22, skriv "Wälstedts, x personer, har bil, x passagerarplatser" eller "Wälstedts, x personer, har inte bil", så ska vi försöka pussla ihop åkandet på ett bra sätt.

AUKTIONSVISNINGAR

När sommaren börjar, kommer också auktionshusens klassiska auktioner. Vi hoppas få komma till både Auktionsverket och Bukowskis på visning men det är för tidigt att säga om och i så fall när.

Vi återkommer om det i mejl och på hemsidan.

Stockholms Auktionsverk - The Curated Classics Sale

Auktionerna hålls 9–10 juni. Visningen pågår 29 maj – 8 juni.

Bukowskis – Important Spring Sale

Auktionerna hålls 10–12 juni. Visning pågår 4–9 juni.

* * *

UTSTÄLLNINGAR

Handarbetets Vänner Galleri

Bildväven 'Gråsten' är ett samarbete mellan HV:s ateljé och konstnären Lars Lerin. Den är vävd av Malou Andersson och Ea Montelius under 2025–2026. Väven är beställd av Lars Lerin själv och är 250 x 160 cm stor.

Den är utställd till 3 maj.

Öppettider:

Fredag 15–18. Lördag-söndag 12–16.

'Textil och ljus': Här visar samtliga 25 studerande på HV:s basår i textilhantverk med inriktning vävning respektive sömnad var sitt verk. Verken är svar på en uppgift där studenterna uppmanats att på olika sätt förhålla sig till ljus och ljusgenomsläpplighet. **Utställningen pågår till 3 maj.**

Öppettider:

Vernissage tisdag 28 april kl 16-19.

Onsdag – fredag 15–18. Lördag-söndag 12–16.

'Textila tillstånd': Examensutställning där tio nyexaminerade studenter visar sina verk, alla tio i slutet av något och i början av någonting annat...

Vernissage 7 maj, utställningen pågår till 9 augusti.

Öppettider:

Fredagar 15–18. Lördagar och söndagar 12–16.

Läs mera om utställningarna [här!](#)

PAZYRYKS VÅRPROGRAM 2026 del 2

MITA Centro Culturali, Brescia: 'Le Trame del Dragone'

Vi nämnde den här utställningen i det förra nyhetsbrevet – utställningsperioden är nu **förlängd till 7 juni**. 'Drakens vävar. Kinesiska mattor från kejsardynastierna' – ett drygt fyrtiotal kinesiska mattor samt ett tjugotal från dåvarande Östturkestan. Mattorna är hämtade från **Romain Zaleskis** samling, som omfattar 1300 föremål från 1400-talet till sekelskiftet 1900 från hela den mattproducerande världen. Samlingen förvaras numera i MITA, Museo Internazionale del Tappeto Antico. Läs mera [här](#). (Texten är på italienska).

Moderna Museet i Stockholm: 'Lycksalighetens Ö'

Utställningen av **Anna Casparssons** (1861–1961) verk har just öppnat. Se den! Utöver sin gärning som översättare och musiker blev hon också en ytterst originell textilkonstnär, fantasifull och nyskapande. Hon debuterade vid drygt 60 års ålder och var verksam till sin död vid nästan 100. Det är saga, myt, dröm och fantasi... **Utställningen öppnade nyligen och pågår till 27september.** Läs mera [här](#) och [här](#).

ALARM – ÖSTASIATISKA MUSEET OCH MEDELHAVSMUSEET

För ungefär tio år sedan var både Östasiatiska Museet och Medelhavsmuseet illa ute och hotades av sammanslagning med Etnografiska under ett och samma tak. Varför? Brist på pengar så klart, det är det alltid. Den gången blev det som tur var inget av med den saken.

Men nu dyker spöket upp igen – Etnografiska drabbas av höjd hyra pga av att marknadshyror införs också för statliga kulturinstitutioner. Därför vill Världskulturmuseernas överintendent Britta Söderqvist stänga och på sikt lägga ner både Medelhavsmuseet och Östasiatiska. Genom att säga upp avtalet för de två andra museerna skulle Etnografiska kunna klara sina kostnader och de nedlagda museernas samlingar skulle då fördelas mellan Etnografiska museet i Stockholm och Världskulturmuseet i Göteborg.

Pazyryks sekreterare har ett motförslag:

Sälj Etnografiska, vars fastighetsvärde tycks vara högt nog för att skapa problem för museet med nuvarande hyressättning och överför samlingarna till Världskulturmuseet i Göteborg.

Använd sedan överskottet som försäljningen genererar till gagn för Medelhavs- och Östasiatiska museerna! Östasiatiska har en samling i världsklass, det vore idioti att skingra den, och genomgår just nu en omfattande renovering. Medelhavsmuseet har visat sig som ett utomordentligt livaktigt museum som både förvaltar sin antika samling på ett vettigt sätt och skapar utställningar och program som platsar i tiden.

Etnografiska museet däremot har inte hängt med. Museets samlingar är det inget fel på men man har inte lyckats exponera dem på ett intressant och ändamålsenligt sätt – den permanenta utställningen på plan 2 till exempel, påminner om en skolbok från 1960-talet. Det är pinsamt. Genom att lägga ner Etnografiskas verksamhet i Stockholm och koncentrera de båda etnografiska samlingarna, borde man samtidigt kunna öka anslagen till Världskulturmuseet i Göteborg.

Vad tycker ni?

Kan vi som medborgare göra något?

Mejla till info@pazyryk.se och tyck något!